1. Strokovno srečanje multiplikatorjev in članov strokovnih timov za izvajanje programa SIMS

Nova Gorica, 7. marec 2017

Projekt “Izzivi medkulturnega sobivanja”

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

PEDAGOŠKO, ORGANIZACIJSKO IN SVETOVALNO DELO Z MLADOSTNIKI BREZ SPREMSTVA V DIJAŠKEM DOMU NOVA GORICA

Projekt "Izzivi medkulturnega sobivanja"

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

- PRIPRAVILA:
- AJA LOVREC, MAG.
- KONTAKT:
- aja.lovrec@gmail.com
- 051 392 008

NOVICA

28. 7. 2016

Nastanitev mladoletnikov brez spremstva v dijaških domovih v Postojni in Novi Gorici

Vlada Republike Slovenije je na današnji seji sprejela sklep, da se mladoletnikom brez spremstva za obdobje od 1. 8. 2016 do 31. 7. 2017 zagotavlja nastanitev v obliki pilotnega projekta v dijaških domovih v Postojni in Novi Gorici.

Mladoletniki brez spremstva so najbolj občutljiva kategorija ranljivih oseb, ki potrebuje celodnevno strokovno obravnavo, ločeno in s tem tudi varno nastanitev. Vlada Republike Slovenije je na današnji seji sprejela sklep, da se mladoletnikom brez spremstva, ki v Republiki Sloveniji prebivajo nezakonito ali imajo status prosilca za mednarodno zaščito ali status osebe z mednarodno zaščito, za obdobje od 1. 8. 2016 do 31. 7. 2017 zagotavlja ustrezna nastanitev v javnih dijaških domovih v obliki pilotnega projekta, in sicer v dijaških domovih v Postojni in Novi Gorici.

Pilotni projekt koordinira Ministrstvo za notranje zadeve. Po enem letu izvajanja pilotnega projekta bo pripravljena celovita evalvacija, ki bo pripomogla k razvoju boljših sistemskih rešitev za ustrezno nastanitev navedenih kategorij mladoletnikov brez spremstva v Republiki Sloveniji.

KAJ NUDIMO?

- Varno okolje,
- zagotavljamo bivanje,
- celodnevno oskrbo,
- učno pomoč,
- aktivno preživljanje prostega časa,
- individualno načrtovanje.

CILJI

- Krepitev veščin in spretnosti mladoletnikov,
- sprejemanje odgovornosti za lastno življenje in vključevanje v družbo,
- zagotavljanje največje koristi.

SKUPNA DRUŽENJA

- Interesne dejavnosti,
- delavnice.

KDO SO MBS?

- Mladoletni tujci, ki na ozemlju RS bivajo nezakonito,
- prosilci za mednarodno zaščito,
- otroci, ki jim je že bila priznana mednarodna zaščita (subsidiarna, status begunca).

ZAKONITI ZASTOPNIKI IN SKRBNIKI

- Zastopajo interese MBS v uradnih položajih:
- področje nastanitve,
- varovanja zdravja,
- izobraževanja
- varovanje premoženjskih pravic.

ŠOLANJE

- Ljudska univerza v Novi Gorici,
- učne ure (pomembne za proces integracije).

PREHRANA

- Ne jedo svinjine,
- zdrava malica – sadje in jogurt v popoldanskem času.

NAMESTO ZAKLJUČKA: SKUPNOSTNI PRISTOP

- Sprejemanje lokalnega okolja,
- redni sestanki z zunanjimi institucijami,
- reakcija na nepredvidljive situacije.

VIRI IN LITERATURA

- ZMZ-1
- Oblike in vsebine strokovnega dela z mladoletniki brez spremstva v dijaškem domu
- Izvedbena navodila bivanja mladoletnikov brez spremstva v dijaških domovih
- slika (MNZ) http://www.mnz.gov.si/si/novinarsko_sredisce/novica/article/12208/9828/

Hvala za vašo pozornost.

Projekt delno financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020.

Kako »delati« kulturo v globalnem svetu? Ustvarjalne prakse in migracije

dr. Urša Valič
etnologinja in kulturna antropologinja
muzejska kustosinja

Projekt “Izzivi medkulturnega sobivanja”

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Kaj je kultura?

- Kultura
- lat. »*colere*«
- kultuvirati, negovati
- agrikultura -> negovati naravo

- *»Kultura ali civilizacija (…) je tista kompleksna celota, ki vključuje vednost, prepričanja, umetnost, moralo, pravo, običaje ter vse druge sposobnosti in navade, ki jih človek pridobi kot član družbe.«*
  - Edvard Tylor, 1871

Kultura <=> Posameznik

- determinira spreminja
- ?

- *HABITUS*
-
- *»strukturirana struktura, ki strukturira strukture«*

- Pierre Bourdieu

- KULTURA
- - posameznika omejuje
- - posameznik spreminja (do določene mere, omejeno število sprememb)

- Sherry B. Ortner

- »**BRICOLAGE**«
- »*bricoleur*«
- Claude Lévi Strauss
- *Divja misel / The Savage Mind*, 1962

- Kaj pa globalizacija?
- Kaj se dogaja s kulturo v globalnem svetu?
- Ali svet postaja »globalna vas« (Marshall McLuhan)?

- Odnos LOKALNO : GLOBALNO
- M. Featherstone -> različni odgovori na procese globalizma, odvisni od specifičnega historičnega trenutka v procesu globalizacije
- D. Morley in K.Robins -> odnosi med 'drugimi' v globalni areni -> intenzivni in takojšnji (immediate) -> lokalno fluidno, spremenljivo, ne samo lokalno kot točno določen kraj ('locality')
- Kulturna izmenjava: enaka, neenaka (vprašanje moči -> center-periferija, jug-sever, vzhod-zahod itd.)

- Spajanje različnih kultur in ustvarjanje nečesa novega
- - *kreolizacija* (U. Hannerz), *globalni »mélange«* (M. Featherstone, S. Lash, R. Robertson), *kulturna hibridnost* (G. Kapur / Homi Bhabha)
- - procesi *kulturne de-teritorializacije* (J. Lull / G. Canclini) -> izguba odnosa med kulturo in njenim geografskim in družbenim okoljem, prenos v drugo okolje (relocalisation) novih in starih oblik simbolne produkcije;
- *trans-kulturacija* -> kulturne forme premikajo preko prostora in časa, se med seboj oplajajo in ustvarjajo nove forme, transformirajo stare, tradicionalne kategorije;
- *indigenizacija* -> vpeljane tuje oblike dobijo novo formo na lokalnem nivoju

- In kako ustvarjati kulturo v globalnem svetu v praksi?

- **SEING CULTURE EVERYWHERE**
From genocide to consumer habits
avtorja: Joana Breidenbach in Pál Nyíri,
2009, University of Washington Press, Seattle in London

- **Multikulturno / Interkulturno izobraževanje**
- Strategije, da lingvistične kompetence in razlike ne vplivajo na učenčevo performativnost ali socializacijo; vključevanje poučevanja v maternem jeziku in dvojezičnost, podporne/dodatne učne ure, zaposlovanje prevajalcev za dogodke, ki vključujejo tudi starše.

- Tehnike učenja, ki niso kulturno pogojene (ali pa vsaj niso samoumevne), spoštovati raznolikost in upoštevati do določene mere tudi preference staršev v odnosu do njihovih otrok (npr. pri nekaterih športnih aktivnostih in izobraževanju o spolnosti); vključevanje staršev pri sprejemanju odločitev.
- Predstavitve kultur učencev v šoli (npr. oblačila, hrana, glasba) – kulturna izmenjava.

- **Berlin, Nemčija**
- -> konzorcij več muzejev (Museum für Islamische Kunst, Vorderasiatisches Museum, Skulpturensammlung, Museum für Byzantinische Kunst, Deutsches Historisches Museum) -> projekt **Multaqa: Museum as Meeting Point – Refugees as Guides in Berlin Museums**
- -> organizacija **Querstadtein** -> Samer, Arij begunca iz Sirije pripovedujejo njuno zgodbo o življenju v Berlinu -> vodstva po mestu skozi oči beguncev

- **Slovenski etnografski muzej**
- -> projekt Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam
- (zbornik *Elaborat o dostopnosti in zagotavljanju tehničnih pogojev za vzpostavitev dostopnosti do kulturne dediščine ranljivim skupinam*, ur. Tina Palaić in Urša Valič)
- -> Slovensko-Hrvaška meja (2015/2016) -> delo na terenu, pomoč beguncem
- -> Indomeni -> delo na terenu, pomoč beguncem v taborišču
- -> vodstva za migrante, prosilce za azil (v urdu in arabskem jeziku)

- -> razstava o Afganistanu, Ralf Čeplak Mencin, 25. maj 2017 -> vključevanje beguncev/migrantov iz Afganistana
- -> projekt CREATIVE EUROPE 2017 z muzejem Evropskih kultur v Berlinu -> izginjajoča dediščina

- **-> vključevanje migrantov preko aktivnega, angažiranega sodelovanja/participacije v družbi!**

- **Hvala za pozornost!**

- dr. Urša Valič
- etnologinja in kulturna antropologinja
- muzejska kustosinja

- ursa.valic@gmail.com

Hvala za vašo pozornost.

Projekt delno financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020.

medkulturno sobivanje

SLIKA
BESEDA
POVED

Ljubinka Popović
OŠ Milojke Štrukelj

Projekt “Izzivi medkulturnega sobivanja”

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

- V prispevku Slika, beseda, poved vam bom predstavila, kako z učenci, katerih slovenščina ni materni jezik, razvijam sporazumevalno zmožnost.

Pri delu uporabljam otroške slikanice.

- Zbirka Palček malček.
- Zbirka Prvi prijatelji.
- Zbirka Najdihojca.
- Druge otroške slikanice.

- Po osvojenih prvih besedah preidem
  na knjigo

Sybille Brauer

Iščem slike, najdem besede.

Teme

- Otroška soba.
- Kopalnica.
- Kuhinja.
- Vrt.
- Klet.
- Otroško igrišče.
- Mesto.
- Trgovina.
- Obala.
- Kmetija.

UPORABA SLIKANICE

RAZVIJANJE SPORAZUMEVALNE ZMOŽNOSTI

- Utrdijo že slišane besede.
- Pridobivajo nove besede.
- Iščejo razmerja med besedami (nadpomenke, podpomenke).
- Tvorijo enostavne povedi.

SLIKA

1. Opazovanje slike.

- Poimenovanje stvari, predmetov, ki jih učenci prepoznajo in znajo poimenovati.

2. Usmerjeno opazovanje slike.

- Poimenovanje stvari, predmetov, ki jih učenci prepoznajo in znajo poimenovati.
- Prepoznavanje stvari, predmetov.

OKVIR SLIKE

Opazovanje preusmerimo na okvir slike.

3. Opazovanje sličic na okvirju slike.

- Poimenovanje predmetov, ki tvorijo okvir slike.
- Iskanje predmetov na okvirju slike. Poimenovanje teh predmetov.
- Prepoznavanje predmetov. Poimenovanje predmetov.

4. Opazovanje slike, okvirja slike.

- Poimenovanje predmetov, iskanje predmetov na osrednji sliki, opisovanje predmetov

  (kratka poved).
- Učenci poimenujejo predmete, ki jih imajo doma v tem prostoru.

CILJ

- Vključiti otroka priseljenca v razred (aktivnost učenca).
- Razvijati sporazumevalno zmožnost do te mere, da bo lahko sodeloval v vsakdanjih sporazumevalnih položajih.

Hvala za vašo pozornost.

Projekt delno financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020.

Hvala za vašo pozornost.

Projekt delno financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020.

„SKOZI OČI DRUGEGA“
Spoprijemanje z negativnimi predsodki in stereotipi o migrantih in beguncih

Manca Šetinc Vernik
Društvo Humanitas

Projekt “Izzivi medkulturnega sobivanja”

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

HUMANITAS

PREDSTAVITEV MODULA

- **Interaktivne delavnice** o migracijah, človekovih pravicah v svetu in begunstvu

- **Gledališka igra** Skozi oči begunca

INTERAKTIVNE DELAVNICE O MIGRACIJAH

- **Kompetence**

- razvijamo in spodbujamo **globalne kompetence** mladih:
  - kritično mišljenje,
  - delovanje in sodelovanje v skupini,
  - družbeno angažiranje ter empatija,
  - solidarnost, strpnost in spoštovanje kulturne raznolikosti,
  - **aktivno globalno državljanstvo** za življenje v medkulturnem okolju.

INTERAKTIVNE DELAVNICE O MIGRACIJAH

- **Cilji**
- ozavestiti mlade o **vzrokih** in **posledicah** migracij
- spoznati **soodvisnost** našega dela sveta ter globalnega juga
- kritično ovrednotiti pojme: uveljavljanje **človekovih pravic**, neenakomerna **porazdelitev** svetovnega bogastva, podnebne spremembe, pravna zaščita idr., **migrant** in **begunec**
- spoznati **izhodiščne možnosti** različnih ljudi po svetu
- izkušnja, priložnost podoživeti **stiske**, **kršitve pravic, občutke ljudi na begu**

INTERAKTIVNE DELAVNICE O MIGRACIJAH

- **Struktura**

1. **Migracijske žogice**
2. **V čevljih drugega**
3. **Domišljijsko potovanje**
4. **Kviz o migracijah**
5. **Obisk gosta z begunsko izkušnjo**

DOŽIVLJAJSKA GLEDALIŠKA IGRA

- **Cilji**

- približati **izkušnjo** beguncev in migrantov na svoji težki poti
- ponuditi možnost **vživljanja v drugega** ter spodbujanje empatije
- približati občutenje **sovražnega govora** na lastni koži
- možnost **prevpraševanja** ksenofobnih ali celo rasističnih predsodkov ter stereotipov

DOŽIVLJAJSKA GLEDALIŠKA IGRA

Cilji

- širiti zavedanje o **resničnih usodah** živečih med nami
- razbijati **predsodke** in **stereotipe** o vzrokih migracij ter spodbujati kritično mišljenje in **kritično sprejemanje informacij iz medijev** in družbe
- predstavitev **„žive knjige“** – osebe z begunsko izkušnjo
- **terapevtski kanal** za osebe z begunsko izkušnjo, ki v predstavi igrajo

Hvala za vašo pozornost.

Projekt delno financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020.

Vloga multiplikatorja pri povezovanju okoliških zavodov za skupno dobro otrok

Špela Sušanj, OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica

Projekt “Izzivi medkulturnega sobivanja”

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

En multiplikator – šest zavodov

- OŠ Milojke Štrukelj
- OŠ Frana Erjavca
- OŠ Solkan (s podružnico v Grgarju)
- Šolski center Nova Gorica (z Gimnazijo N. Gorica)
- Vrtec Nova gorica (6 enot)
- Dijaški dom Nova Gorica

Podporna mreža

- šolski strokovni tim in učitelji,
- Mladinski center Nova Gorica,
- Dnevni center Žarek,
- Ljudska univerza Nova Gorica,
- Krizni center „Desetka“.

„Situacija na terenu“

- „MREŽENJE“ – učenci priseljenci so po večini vključeni tudi v popoldanske organizirane aktivnosti – podaljšano bivanje, Žarek, MC;
- Vključujejo se tudi starši – tečaji slovenščine (LUNG, MC);
- „UMIKANJE“ – učenci priseljenci se stiku z jezikom okolja izogibajo – po pouku takoj domov;
- Starši se ne vključujejo, zaprte skupine.

Sklepi

„MREŽENJE“

- Učenci hitreje napredujejo,
- bolj družabni – bolj samozavestni – bolj uspešni,
- starši se za napredek otrok bolj zanimajo – znanje je vrednota,
- uspeh otroka je zagotovljen – jezik ni nepremostljiva ovira.

„UMIKANJE“

- Učenci ne napredujejo, stagnirajo,
- izogibajo se vsakršni interakciji z okolico,
- strah pred pozabo maternega jezika – izgubo korenin,
- starši se ne vključujejo v tečaje jezika, komunikacija je ovirana.

Vloga šole, multiplikatorja, svetovalnih delavcev

- Učencu priseljencu prilagoditi pouk, da mu doseganje zastavljenih ciljev ni nemogoče;
- spremljanje napredka učenca, kar omogoča tudi prilagajanje učnih ciljev;
- spodbujanje, krepitev prožnosti, ko pride do krize;
- ponujanje pomoči v obliki učencev tutorjev;
- mediacija med učencem in učitelji.

Vzajemnost (ti meni, jaz tebi)

- Uspešna začetna integracija vpliva na potek življenja otroka priseljenca;
- za nadaljnje šolanje je znanje jezika nuja;
- pomembna je tudi kulturna ozaveščenost – izhajanje iz druge kulture lahko pomeni resne težave pri razumevanje npr. književnosti, umetnosti …
- medkulturna pestrost kot prednost, ne ovira;
- enakopraven odnos do vseh jezikov in kultur;

- učenec se mora zavedati lastne odgovornosti pri postopku integracije;
- učitelj se mora zavedati časovnih omejitev pri učenju jezika;
- motivacija kot ključ za uspeh.

Izzivi obeh strani

- UČENCI / DIJAKI

- Točnost,
- odgovornost,
- resnost,
- vztrajnost,
- delo na dolge roke.

- UČITELJI

- Potrpljenje,
- razumevanje širše situacije,
- več manjših, lažje dosegljivih ciljev,
- delo na dolge roke.

Hvala za vašo pozornost.

Projekt delno financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020.